

РЕШЕНИЕ

№ 1886

гр. Пловдив, 28.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IV ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и втора година в
следния състав:

Председател: Деян Ст. Вътов

при участието на секретаря Тания Г. Ангелова
като разгледа докладваното от Деян Ст. Вътов Гражданско дело №
20215330109960 по описа за 2021 година

Предявен е по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК установителен иск по чл. 55, ал. 1, предл. III ЗЗД, за признаване за установено, че ответникът „Юрий Михайлов-Калория- Калифорния“ ЕООД, ЕИК 115100826 дължи на ищца „Транспортно строителство и възстановяване“ ЕАД, ЕИК 205677435 сумата 2208 (две хиляди двеста и осем) лева, представляваща получена на отпаднало основание сума – авансово плащане по развален договор за изработка на въздушни резервоари за дизелов локомотив, сключен в началото на 2020 г., въз основа на който е издадена проформа фактура № ***** г., ведно със законна лихва считано от ****г. до окончателното погасяване, като за процесната сума е издадена *заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № *** от ***** г. по ч.гр.д. № ***** г. на РС – Пловдив.*

В исковата молба се твърди, че между страните, в началото на 2020 г., е сключен договор за изработка на четири броя въздушни резервоари за дизелов локомотив, по силата на който ответникът е поел задължение да изпълни договора в срок от 60 дни от датата на авансовото плащане. Твърди се, че на **** г. ищецът заплатил на ответника сумата от 2208 (две хиляди двеста и осем) лева. Изпълнение не последвало, поради което с уведомление от **** г. ищецът упражнил правото си да развали договора, като предоставил срок за изпълнение на ответника.

С писмен отговор ответникът възразява за неоснователност на предявения иск. Сочи, че на **** г. е изпълнил поръчката, като е уведомил ищеца, че резервоарите са изработени и че ищецът следва да му заплати остатъка от договорената цена, като може да получи резервоарите от производствената база на „Техносистем инженеринг“. Оспорва се, че развалянето на договора не е породило правен ефект, тъй като не е доказано твърдението на ищеца, че ответникът е получил изявление за разваляне.

Съдът, като съобрази наведените от страните твърдения, оспорвания, доводи, възразения и доказателствата по делото, преценени по чл. 235, ал. 2 ГПК, приема иска за

допустим, а разгледан по същество за основателен, като съображенията за това са следните:

По реда на чл. 422, ал. 1 ГПК е предявен установителен иск по чл. 55, ал.1, предл. III ЗЗД за връщане на пратена сума по развален договор. С изготвения и обявен за окончателен проект за доклад по делото, съдът разпредели следната доказателствена тежест, а именно: в тежест на ищеца е да докаже, че ответникът е получил процесната сума; че е отправил изявление за разваляне на договора, което е получено от ответника, а в тежест на ответника, че е изпълнил задълженията си по сключения договор, съобразно договореното, както и да установи, че е изпълнил задължението си за предаване на вещта.

За безспорни и ненуждаещи се от доказване бяха обявени следните факти: че между страните, в началото на 2020 г., е сключен договор за изработка на въздушни резервоари за дизелов локомотив, по силата на който ответникът е поел задължение да изпълни договора в срок от 60 дни от датата на авансовото плащане; че на **** г. ищецът е заплатил на ответника сумата от 2208 (две хиляди двеста и осем) лева - авансово плащане по този договор.

Спорът между страните по делото се концентрира до това дали процесният договор е развален, както и дали изявлението за разваляне, ако такова е получено от ответника, е породило правен ефект, с оглед твърденията, че ответникът е бил изправна страна. Безспорно се установява от приетите по делото писмени доказателства, че в началото на ****г. между страните е сключен договор за изработка на четири броя въздушни резервоари за дизелов локомотив, няма спор, че на ***** г. ищецът в аванс е заплатил половината от тяхната цена, като ответникът, съобразно договореното, е следвало да изработи същите в срок от 60 дни от датата на авансовото плащане. Установява се от приложените по делото (л.7 и л.8) обратна разписка и уведомление, че ищецът е отправил изявление за разваляне на договора, като е определил срок за изпълнение. Изявлението за разваляне на договора е изпратено на 27.01.2021 г. на адреса на управление на ответника, но не е получено, тъй като не е открито лице, което да приеме съобщението. Съобщението е върнато на изпращача на 18.02.2021 г., което се установя от пощенските клейма, които недвусмислено сочат 2021 г.

Обстоятелството, че въпросното изявление за разваляне не е получено от ответника, съдът намира за ирелевантно за изхода на правния спор, доколкото изявлението в края на краищата е получено с връчването на препис от исковата молба и приложенията. Отделно от горното, ответникът е поел задължение да изпълни поръката в срок от 60 дни считано от датата на заплащане на аванса – **** г. По делото не фигурират доказателства този срок да е спазен, нито доказателства ответникът да е поканил ищеца да получи въпросните четири броя въздушни филтри. Задълженията за предаване на вещ, предмет на договор за изработка, ако не е договорено друго, са търсими задължения. По аргумент от чл. 68, б. „в“ ЗЗД мястото на изпълнение е по адрес на длъжника. В случая обаче, за да се приеме, че ответникът е поставил ищеца в забава по смисъла на чл. 95 ЗЗД, то същият следваше да докаже, че е бил готов да престира, т.е. изработил е вещите в срок и е поканил ищеца да получи изпълнение, което последният неоснователно е отказал да приеме. Подобно поведение на ответника не се установява от приетите по делото доказателства.

Съдът намира, че се установява точно обратното, а именно, че ищецът активно е търсил изпълнение на договора, респ. не получил токова, и то в един продължителен период от време, който, с оглед забавата на длъжника, е направил изпълнението безполезно за кредитора. Според чл. 87, ал. 2 ЗЗД кредиторът може да заяви на длъжника, че разваля договора и без предизвестие, ако с оглед забавата, изпълнението е станало безполезно. Дали изпълнението е безполезно, се преценява с оглед интереса от изпълнението за кредитора и конкретните факти по казуса. В тази връзка съдът кредитира показанията на допуснатия на ищеца свидетел, които се явят логични и последователни. От тях се установява, че свидетелят Панев, който е служител в дружеството ищец, фактически е участвал в сключването на процесния договор. Следва да се подчертае, че е без правно значение дали

последният е бил изрично упълномощен, доколкото според чл. 301 ТЗ дори и когато едно лице действа от името на търговец без представителна власт, се смята, че търговецът потвърждава действията, ако не се противопостави веднага след узнаването. Свидетелят сочи, че след сключването на договора и плащането на аванса, е настъпила пандемията от коронавирус, поради което управителят на дружеството ответник заявил, че ще има проблем с доставката на определени части, поради което ще се забави. След това спрял да отговаря на мобилния си телефон. Свидетелят сочи, че е посетил производствената му база през месец август 2020 г., но установил, че там не се извършва дейност. През месец ноември успял да се свърже с управителя на дружеството ответник, от друг телефонен номер, като му заявил, че прекратява договора. В края на месец декември поръчката е възложена на трето лице, като през месец февруари 2021 г. ответникът заявил, че поръчката е готова, а свидетелят отговорил, че тя вече е безполезна. Съдът намира, че свидетелските показания се подкрепят и от приетите по делото писмени доказателства (л. 39 – л.42), от които се установява, че ищецът действително е сключил договор със същия предмет с трето лице, в края на 2020 г., който договор е изпълнен. Съдът изцяло споделя доводите на процесуалния представител на ищеца, че няма икономическа и житейска логика, след като ищецът е платил половината от цената по процесния договор да сключи нов договор със същия предмет с друго лице, на което да заплати повторно приблизително същата цена, след като ответникът е бил готов да престира. Ето защо съдът не кредитира свидетелските показания на допуснатия на ответника свидетел, който сочи, че поръчката е била изпълнена през месец май 2020 г., за което е уведомен ищецът. Ако това действително е било така, както твърди свидетеля, то необяснимо, от гледище на здравия разум и икономическата логика, би било поведението на ищеца, който вместо да приеме изпълнението и да доплати цената, сключва нов договор с друго лице, на което заплаща в цялост сходна по размер цена.

Ето защо съдът намира, че, с оглед продължителната забава на ответника, изпълнението е станало безполезно за кредитора, който е сключил договор с друго търговско дружество, тъй като не е очаквал изпълнение от ответника. Правото на разваляне може да се упражни само против неизправен длъжник. Със сигурност изявлението за разваляне е получено от ответника с исковата молба, като в случая договорът, според правилото на чл. 87, ал. 2 ЗЗД, може да бъде развален и без да се даде срок за изпълнение. Ответникът не доказва нито да е спазил уговорения между страните срок за изпълнение, нито пък доказва преди получаване на исковата молба (изявлението за разваляне) да е поставил кредитора в забава, т.е. да е предложил изпълнение, с което, по аргумент от чл. 95, ал. 2 ЗЗД, да се освободи от последиците на своето неизпълнение. При това положение, развалянето е породило правен ефект. Искът е основателен.

В полза на ищеца следва да се присъдят разноски за заповедното и исковото производство, както следва: 88,32 лева за държавни такси и 1000 лева за адвокатско възнаграждение, от които 500 лева за исковото производство и 500 лева за заповедното; срещу претендираното възнаграждение за адвокат не е наведено възражение за прекомерност; общо разноските възлизат на 1088,32 лева.

Така мотивиран, РС-Пловдив

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, че „Юрий Михайлов - Калория- Калифорния“ ЕООД, ЕИК 115100826 дължи на основание чл. 55, ал. 1, предл. III 333 на „Транспортно строителство и възстановяване“ ЕАД, ЕИК 205677435 сумата 2208 (две хиляди двеста и осем) лева, представляваща получена на отпаднало основание сума – авансово плащане по развален договор за изработка на въздушни резервоари за дизелов локомотив, сключен в началото на **** г., въз основа на който е издадена проформа

фактура № **** г., ведно със законна лихва считано от *** г. до окончателното ѝ погасяване, като за процесната сума е издадена *заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № *** от *** г. по ч.гр.д. № *** г. на РС – Пловдив.*

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „Юрий Михайлов-Калория- Калифорния“ ЕООД, ЕИК 115100826 да заплати на „Транспортно строителство и възстановяване“ ЕАД, ЕИК 205677435 сумата 1088,32 (хиляда осемдесет и осем лева и 32 ст.) лева – разноси за заповедното и исковото производство.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му пред ОС-Пловдив.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____/п/_____